

SELMECZBÁNYAI HIRADÓ

VEGYES TARTALMU HETILAP

SELMEC- ÉS BELÁBÁNYA SZ. KIR. VAROS HIVATALOS ÉRTESSITOJE.

Egy évre 8 korona. Félre 4 korona. Negyedévre 2 korona.

— Egyes szám ára 20 fillér. —

Hirdetések megállapodás szerint számítanak.

— Nyitlter díja soronként 20 fillér. —

Felolés szerkesztő és lapiajlajonos:

KUTI ISTVÁN

Az expediciót s hirdetésekkel illető reklamációk a lapkezelő

Joerges Ágost özvegye és fia

céghez intézendők, hova az összes pénzküldemények is küldendők.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Közgyűlés.

Egyre jobban tért foglal a közügyek iránt való érdeklődés az egész község körében s azok, akiket a választók bizalma a város ügyeinek vezetésével bízott meg lelkiismeretességgel igyekeznek megfelelni a bizalomnak s a gyűléseken, amelyeken a város közügyei fölött döntenek szívesen és érdeklődéssel vesznek részt.

Olyan jelenség ez, amelyet örömmel jegyzünk fel mint legmegbízhatóbb jelét annak, hogy a város a haladás útjára lépett s ha lassan is de halad azon. A bizottsági tagok úgy látszik részt akarnak venni a város fejlesztésének munkájában, amint hogy a dolog természeté szerint részt is kell venniük abban, sőt tovább megünni az irányt nekik kell megadniuk s a tisztviselőket erősíteni s egyuttal ellenőrizni kötelesek, hogy a kijelölt irányban dolgozzanak. A múlt közgyűlés tárgysorozata nem ígérkezett valami érdekesnek s a bizottsági tagok még is oly szép számban jelentek meg, mint régebben a választások alkalmával.

A gyűlésnek legérdekesebb tárgya a polgármester jelentése volt s ennek is az a része, amely arra a veszélyre hívta fel a

városatyák figyelmét, amely az ősi ipar, a bányászat hanyatlásával fenyegeti a várost. Az igazságnak felelt meg a bejelentés, a való tényeket tárta föl, mert való az, hogy a selmeci bányászat évről-évre tetemes deficitet küzd s való az, hogy font a miniszteriumban megelégtelték a folytonos deficit pótlását s elhatározták az üzemeknek részben fokozatos beszüntetését, részben megszorítását. Hogy az egész bányüzemet nem fogják itt beszüntetni az kétségtelen, mert hiszen van itt még elég fel nem tárt s valószínűleg elég gazdag terület, de az üzem megszorítása is kárral jár a városra nézve, amely kárt valahogyan pótolni kell.

Félni jobb mint megijedni s jobb előre gondoskodni, mint a baj beáttakor kapkodni és jajgatni.

Fontos tárgya volt a közgyűlésnek a Németi — Selmei vasúti vonal rég elejett fonálának újra felvételéről való bejelentés. Említettük, hogy *Lits Gyula* főispán karolta fel a vasút ügyét s bizik abban, hogy dülöre is viszi azt. A közgyűlés őszinte örömmel szavazott köszönetet a főispámnak a városra nézve ez igen fontos ügy újra való felvételéért.

Egyéb nevezetesebb tárgya nem is volt

a gyűlésnek. Régebbi közgyűlési határozatok jóváhagyását bejelentő miniszteri rendeletek s több kis jelentőségű más tanácsai bejelentés volt soron, amikkel hamarosan végeztek.

Részletes tudósításunk a gyűlésről.

* * *

Jelenvoltak:

Elnök: *Lits Gyula* főispán.

Jegyző: *Stancsay Miklós* főjegyző.

Ügyész: *Balás Hugó* dr. tb. t. ügyész.

Ács Ferenc, Adamecz Emil, Binder Antal, Boosák László, Engel Zsigmond, Fizély Károly, Faller Gusztáv dr., Gászó Mihály, Goldfusz Mihály, Heinecz Hugó, Händel Vilmos, Hamrák Ferenc, Joerges Ágost, Király Ernő, Líha Antal, Lestyánszky József, Schwartz Ottó dr., Sobó Jenő, Stuller Gyula dr., Timkó Pál, Tóth Imre dr., Velits György, Veress József, Vitális István dr., Vojtás Máttyás, Weisz Ignác, Wankovits Lajos bizottsági tagok és a tisztviselők.

Lits Gyula főispán megnyitván a gyűlést lendületes beszédben üdvözi a törvényhatóság bizottságának október hó 17-én megválasztott s a mai gyűlésre behívott s megjelent tagjait. Megvan róla győződve — mondá — egyrészt, hogy ez intelligens város intelligens választóinak komoly megfontolón alapuló bizalma olyan férfiakat ajánldokozott meg és tüntetett ki, akik úgy kipróbált hazafiságuk révén, mint a közügyek és e város érdekei iránt érzett és tanúsított jóakaratk révén

A királyné.

Ira: *Luce Terka*.

Maurus, a félszemű böles öreg pap, a királyné gyermekkori tanítója, barátja, tanácsadója, gyónatója, ott állt a nagy, hívós, fehér teremben s várta a királyné megszólítását.

A királyné lehajtott fejjel, gondolkodva járkált a teremben és szép, nemes, nyílt arcán zavar látszott. Fehér kezével végigsimított olykor fekete haján, gyönyörű ívi szemöldökét összevonta s egy-egy percére megállt a nyitott ablaknál. Olyan szép volt ilyenkor, mint egy alabástrom-szobor, melyre aranyrózsás fátlyolt borított a nap.

Az ablak alatt óriási park feküdt, valamikor erdő volt s most mint egy megszelídített oroszlán simult a palota lábához. Türelmes hátán csodálatos növények és virágok nyíltak. Gránátvörös grenadillák és brazilai pálmák, melyeknek levele az indusok édes és részegítő itala.

Valamelyik rózsabokor között csalogány énekelt s egy óriási bükkfa ágán feketerigó fült és felegetett a rózsabokor apró dalosának.

A királyné most hosszan és némán állt az ablak mellett s észre sem vette, amint az öreg pap halkán közeledett feléje és az ott kezét rá- tette vállára.

— Mauna Loa, nagyszonyom — szólott szeretettel és tisztelettel az öreg.

— Attól félek, fordult meg a királyné szomorú mosollyal — hogy nem vagyok többé a te Mauna Loád, a te tisztelt, nagy királynéd, öreg Maurusom! A népem kigunyol, mosolyog rajtam, talán meg is vet.

Kérdőleg nézett az öreg Maurusra, de ez lehunytá egyetlen nyitva levő szemét és hallgatott.

— Új le, Maurus — intett a királyné s ott az ablak mellett leültek egymással szemben.

— Azért hivattalak, — szólott a királyné — hogy megkérdezzem tőled, mivel tartozom még annak a népek, aki előbb az enyém volt, azután a fiám lett s a kinek egész ifjúságomat, asszonyi életemnek legszebb és soha vissza nem jövő éveit feláldoztam, odaajándékoziam? Szólj Maurus!

— Még tartozol valamivel — felelte az öreg nyugodtan. — Bocsánattal.

— Minő bocsánattal? — kérdezte a királyné kissé ingerülten s alig hallhatólag rácsapott a széke karjára. — Nem mindent megtettem a népért? Értük étem, szenvedtem, fosztottam ki magamat, mit kívánnak még? Az életem most már az enyém. Husz esztendői kormányzás alatt boldoggá tettem szellemileg, anyagiilag és királyt szültem, kinek fejére koronát fethettek. Többet tettem országomért, mint tíz férfi-uralodók, mit

kivánnak még tőlem? Letettem a kormányzás pálcáját, nem vagyok többé az ő sorsuknak királynéja, csak a magaménak. Engem nem guny, de hódolat illet meg!

Az öreg Maurus hallgatott.

— Miért nem felelsz? — kérdezte a királyné csodálkozva. — Talán nem tartod jogosnak kívánságomat?

— Nem — felelte keményen az öreg és felnyitotta a szemét. — Nem tartom jogosnak a kívánságodat. Nem tartottad be a sorrendet a nép, az emberi lélek pszichológiájában és nincs jogod azt követelni tőle, amit nem adhat. Ami nem természeté a hála.

A királyné tágra nyitotta ki nagy, fekete gyémánt szemét.

— Nincs jogom a nép hálájához? — kérdezte bánmulva. — Nekem? Nekem? Maurus?

— Neked, királyné és senkinek, aki úgy gondolkodik, mint te. Ha valaki hódolatot kíván az emberektől, azt ne a jósága után kívánja, hanem a kegyetlensége után. Ha nem hálálkodva, hanem rettegve mondanák ki nevedet, akkor a hódolat úgy fogna körtü, mint újadat gyűrűd. A jóság nem fáj az emberi léleknek s csak ami fáj neki, arra gondol vissza. Ha boldoggá tessel egy embert, elfelej. Ha megkorbácsolod, gyűlölni fog, de elfeledni soha. A jóság a közöny porszeme,

hasznára lesznek a városnak s így az országnak is. Viszont arról is megvan győződve, hogy a kinttett férfiak kellőképpen értékelik és méltányolják a választók bizalmát s minden erejükkel azon lesznek, hogy előbbre vigyék a város ügyeit. Ebben a reményben és meggyőződésben üdvözi az új bizottsági tagokat s kitartást és sikert kíván munkájukhoz.

A polgármesteri jelentés részletes képet nyújt a városi háztartás és közigazgatás egy hónapi menetéről. Megemlékszik arról a veszedelemlről, amely a bányászat beszüntetésével s illetőleg az üzemek restrukturálásával a várost fenyegeti. Kára lesz a városnak az is, ha a bányaiskolát, amint hírlk Hegybányára viszik el.

A közgyűlés a gazdasági bizottságot bízza meg azzal, hogy a városi fenyegető visszafeljődés megállítására nézve tanulmányokat s annak idején előterjesztést tegyen.

A vasutoshoz vezető kocsit- és gyalogutat gázvilágítással látta el a város s ezért szükséges az, hogy a vasuti állomás épületébe is bevezetessék a gázvilágítást. Ez irányban megkeresi a közgyűlés az államvasutak igazgatóságát.

A fogyasztási adók ez évi jövedelme 2402.72 K kissébb a múlt évi ez időszak jövedelménél. A tetemes esökkenést az általános drágaság okozta.

Tudomásul vette a közgyűlés, hogy a belügyminiszter jóváhagyta az Óvár átalakítására a város által 20000 K megszavazására vonatkozó határozatot valamint a tisztviselők fizetésrendezésére vonatkozó határozatot is, elutasítván a Wagner László dr. felelőbeszést.

Névszerinti szavazással jóváhagyta a közgyűlés a gympénztár 1905. és 1906. évi összesen 259.20 K kitevő tulkadását.

Prejudiciális per megindítást határozta el a közgyűlés annak eldöntése végett, hogy az 1904. évi hűtőrések mint rendkívüli fahasználat miatt a földművelésügyi miniszternek rendelkezést megtagarított fatömeg a Horn Berthold tulajdonját képezi-e avagy a város azzal szabadon rendelkezik. A perköltségekre 500 K szavaz meg.

Elfojadia a közgyűlés a borítal és huszofogasztási adókat 1908—1910 évekre kötött megváltási szerződését.

Vihnye-fürdő épületein a halaszthatatlan javítások eszközölésére továbbá az istálló áthelyezése s ennek helyén egy hatszobos lakóház építésére a közgyűlés 9000 K szavazott meg.

A Németi—Selmecebányai vasut ügyében

a szél tovasöpri, a kegyetlenség sziklagránit s az emlékezés monumentumát már elő korában felállította magának a kegyetlen szívű. A jószág, Mauna Loa: önzés. A gonoszság: bátorság. Jót elsősorban is önmagunkért tesszünk, de rosszat: másokért.

A királyné lehunyta szemét, összerázakodott és felállt. Párszor végigment a nagy, fehér termen, melyet mintha aranyhidakkal választott volna el a nap egy fényfájva, azután megállt az öreg ember előtt és megfogta a vállát.

— Maurus, — mondta mélyen a szeme közé nézve — te megcsaltál engemet! Megcsaltad bennem: a gyereket, a serdülő leányt, az asszonyt és a királynét!

— Igaz — felelte az öreg. — Megcsaltalak, mert nem arra tanítottalak, amire a királyokat tanítják: hogy önmagukban Istent lássanak, az emberek között az első személyt. Olyan királyt neveltem belőled, Mauna Loa, aki népe között az utolsó személy legyen önmagára nézve. Megcsaltalak, mert embert neveltem beléd, a jószág önzésével teli szívet. Csak te rád gondoltam, mert nagyon szerettelek és azt akartam, hogy ha boldogtalan leszel is, de a saját lelked maradjon meg a legjobb és legtisztább barátodnak. Nem a népet, nem az embereket szerettem, csak téged. Az embereket ismerem és nem szeretem, csak

Lits Gyula főispán kezdeményezését a közgyűlés köszönettel veszi tudomásul s az értekezletre Farbakó István, Heinz Hugó, Sobó Jenő, Tóth Imre dr., Fodor László dr., Stuller Gyula dr., Händel Vilmos, Hornyasek István, Wankovits Lajos, Weisz Ignác, Oszvald Gusztáv, Bencez Gergely, Király Ernő, Székely Vilmos, Vojtás Mátyás és Fizély Károly törvényhatósági bizottsági tagokat küldi ki.

Bankán 164 K költséggel kijavítják a vízvezeték, a belvárosban 1850 K költséggel kitakarították az alsó vízvezeteki lőt. Tudomásul vette a közgyűlés, hogy a Sembery-ház első emeletén levő helyiségeket 920 K bérért a Munkásbiztosító Pénztár vette ki, hogy a bélabányai, vihnyepeszerényi, Steffullói földek bérbeadtak és pedig az előbbinél jobb áron. Az október 17-iki választás eredményét szintén tudomásul vette a közgyűlés.

A főiskolai körnek elegendő a közgyűlés a Főiskolai Otthon céljára megvett ingatlan után járó 222 K városi átiratási díjat s végül Borbély Sámuel és Erős Rezső ingyenes erdőgyakoroknokká vette föl.

Ezzel a közgyűlés délután félöt órákor véget ért.

A Selmecebányai Ö. T. E. érdekében.

az Önk. Tüzoltó Egylet vezetősége a város polgárságaihoz e következő felhívást intézte:

A városba tömörült emberiség magán és közvagyonok legrettegettebb ellensége a tűz. Elemi erejével viruló kőszégeket, gazdag városokat, boldog otthonokat dönt romokba. Néhány perc lefolyása alatt fájdalom és siralom tanfájvá változtatja az ember békés munkálkodásának, veritékes küzdelmének, egész élete fáradozásának színterét. Hazánk falvait és városait kizár s minden évben áldozatul esik egynehány a dühöngő vésznek, mintegy szomorú figyelmeztetésül arra, hogy az irtó csapással szemben mindig készen kell állnunk. Mindnyájunkat közösen fenyeget a veszedelem s fejnkről csak úgy hárihatjuk el, ha városunk minden polgára, módja és tehetsége szerint vesz részt a küzdelemben.

Selmecebányán a kötelezett tüzoltóság életbe léptetése óta csupán az Önk. Tüzoltó Egylet működő tagjai állottak a tűzvédelem szolgálatában. Jutalmat nem várva, önzetlenül, testi épségüket, életüket kockára téve védelmezték polgársaik vagyonát, ha az Isten sújtó keze nehezedit rá a városunkra. A polgárság azon nagy részének azonban, mely vagy testi vagy egyéb okok, hivatalos elfoglaltság vagy más gátló körülmények miatt a működő tagok sorába nem léphetett, nem állott

módjában, hogy anyagilag és erkölcsileg támogassa az önfeláldozó férfiak munkáját.

Az Önk. Tüzoltó Egylet 1907. okt. 27-én tartott közgyűlése, méltányolva azt a fáradságot, melyet a működő tagok a város összes polgárai érdekében kifejtettek, elhatározta, hogy az 1898-ik évi fennálló, de abban az évben a kötelező és fizetett tüzoltóság életfelteletése következtében megszűnt pártoló tagságot újra életbe lépteti, hogy módot nyújtson az egyesület iránt érdeklődő és jóindulatot tanúsító, humanánus gondolkodó polgártársaknak az egyesületbe való belépésre.

A kötelező tüzoltóság tervbe vitt intézménye a melynek az volt a célja, hogy feleslegessé tegye a polgárok részéről való támogatást, nem vált be. A kiképzetlen, gyakorlatokon soha meg nem jelenő kötelezett tüzoltók nem hasznára, hanem kárára voltak az egyesületnek, amelynek önkormányzata is már-már veszendőbe tért, mert minden ápról-cseprő ügyben a város gyámoltársága volt utalva. Ilyen körülmények között az egyesület elszegényedett, legtöbb szükségét fedezni nem tudta, alapjai kimerültek, úgy hogy jelenleg tehetetlenül áll a sok egyesület közepe. Bevételei nincsenek, az esetleg szerencsésellenlül járt működő tagokon, illetve azok családján segíteni nem tud; teljesen szegény ember tagjai sorába nem léphet, mert a ruházat költségeit fedezni nem tudja, az egylet pedig támogatást nem nyújthat neki.

Ezek az okok indították a közgyűlést arra, hogy az alapszabályok értelmében felelevenítse a pártoló tagságot.

Pártoló tagja az egyletnek, aki évenként 4.80 K fizet az egylet pénztárába. Ennek fejtében tanácskozási és szavazati joga van a közgyűlésben. A pártoló tagok sorából választatik az elnök, titkár, pénztáros, 6 rendes és 2 pót választmányi tag. A választmány az egylet vezetője, vagyonának kezelője, tehát a legfontosabb hatáskör az ő kezében van letéve.

Teljes bizalommal fordulunk hát hozzátok Polgártársak, kikről sohasem kért áldozatot hiába semmiféle nemos ügy. Karoljátok föl egyletünket! Iratkozzatok be pártoló tagjaink sorába! Ha munkákkal nem, legyetek segítségünkre anyagi és erkölcsi támogatásokkal. A tomboló vész, a közös veszedelem, nemcsak ami, hanem a ti vagyonotokat, otthonotokat is fenyegeti! Kijűdjünk ellene közös erővel, segítük egymást vállatva.

Mi életünket, testi épségünket tesszük kockára, Ti adjátok az eszközt, hogy küzdelmünk sikeres legyen.

Minden fillér, amelyet adtok, egy-egy fegyver lesz a kezünkben, amely fáradságokat, munkákat gyümölcsének megvédelmezésére van hivatalva.

Selmecebányán, 1907. nov. 14-én.

Zólyom Imre, Kúnsztier János, Suhajda Lajos, elnök, h. parancsnok, jegyző.

* * *

színom őket. Láthatod ebből, szegény királyném, milyen véghetetlen önzés a szeretet és a jószág. Szinte azt hiszem, amint most végignézek itt magamban az életemen, hogy nagyobb bűn, mint a gonoszság.

A királyné kétségbeesetten nézett maga elé.

— Jól van, Maurus, értelek! Mindent értek s ha még egyszer születnék, ismét az lennék, aki vagyok. De beszéj nekem a háláról, a háláról valamit, mert megőrülök! Mindent odaadtam népemért: ifjúságomat, leányfiamaimat, elsőt szerelmemet s annak hívese lettem, akit a politika, népemnek java választott ki számomra. Hát beszéj nekem, Maurus, a háláról, hisz lehetetlen, hogy ez a legszebb virága az emberi erőnynek kihalt volna a szivekiből?

Maurus sápadtan hajította le a fejét.

Nem tudok arról beszélni, ami nincs, — felelte szomorúan.

— Tudsz! — kiáltotta a királyné szenvedélyesen. — Ha tudsz az Istenről beszélni, akit csak sejtessz, belézszerűl szivedbe, leborulsz láthatatlan képe előtt, akkor tudsz beszélni a háláról is! Nézd, öreg Maurus, hisz mi mindketten tudtuk, hogy a szerint hiszünk az Isten, amint élünk a lelkünkben. Nem az Isten tövénye szerint él, hanem a saját lelkünk erkölcsé szerint: él bennünk az Isten. Hát ne vedd el lelkemnek leg-

drágább hitét: a háláról alkotott fogalmat. Nézd Maurus, én alkotmányt adtam népemnek.

— Már elfeledték — felelte az öreg pompán.

— Évszázadokan keresztül rabszolgák voltak, elnyomottak, én felszabadítottam őket.

— Már elfeledték.

— Vallásszabadságot, politikai jogokat adtam.

— Elfeledték.

— Magánvagyonomnak felét odaajándékoztam kulturális célokra.

— Elfeledték.

— Ipart teremtettem, kereskedelmet, háborút nyertem.

— Elfeledték.

— Dolgoztam, tanultam, úgy mint egy férfi, hogy értsék, tudják mindent. Mindenféle államtudományt, katonai és jogi dolgokat.

— Elfeledték.

— Igazságos voltam és mindig érdem szerint jutalmaztam.

— Elfeledték.

— Soha egy kérvényt, egy okiratot nem irtam alá addig, míg el nem olvastam.

— Elfeledték.

— Elfeledkeztem mememről, elfeledtem, hogy asszony vagyok, csak királyné és anya voltam.

— Elfeledték, Mauna Loa!

A királyné zokogva rejtette el arcát s vissza-

A Tüztoltó Egylet vezetősége különösen a város elökelő, intelligens és vagyonosabb polgáraitra számít.

Eddig beléptek pártoló tagoknak:

Dr. Podor László, Dr. Böckh István, Dr. Bartha Béla főiskolai tanár, Dr. Vitális Hugó lic. tanár, Réz Géza, Farbak Gyula főisk. tanár, Herrmann Miksa főisk. rektor, Muzsnay Géza, Vadas Jenő, Dr. Kövesi Ferenc, Kövesi Antal, Dr. Schwartz Ottó, Boleman Géza, Failer Károly, Schelle Róbert, Sobó Jenő, Szentistváni Gyula, Benzec Gergely főisk. tanár, Händel Vilmos főesperes, Dr. Kapp Jakab orvos, Dr. Tandlich Ignác orvos, Goldner Adolf kereskedő, Dr. Martos Sándor ügyvéd, Dr. Szegedi Sándor orvos. Podhragay Pál prépost, Nádai Kálmán, Rozim József, Hollós Pál s. tel. készek, Liha Antal járásbíró, Dr. Flórian Gerő aljárásbíró, Kachelmann Viktor ügyvédjelölt, Dr. Ungár Kálmán ügyvéd, Tomcsányi Pál gyógyszerész. Első Selmecsbányai Ing- és Fémáruházi-gyár, Sümegh János kereskedő, Becker Nándor, Rakásnyi Samu, Szever Pál, Fekete István lic. tanár, Király lic. igazgató, Hamrák Béla, Osztrouczky Gyula lic. tanár, Zsámbor Pál ev. lelkész, Bock Márk, Ernszt Zsigmond, Joerges Ágost, Weiner Lipót, Singer Miksa, Klein Jakab, Herczeg Adolf kereskedők, Szever János lic. tanár, Zsitvay János főgimn. tanár, Winterstein Bernát bérő. Schwartz Lipót cipőgyári igazgató. Popp Lóci cipőgyári aligazgató. Vojtas Máttyás főgimn. tanár, Adametz Emil dőlhányvári igazgató, Kupez Gyula, Krepelka György dőlhányv. tisztviselő, Böttger Henrik gázvári igazgató. Geiszt Jakab köztügyi igazgató, Wagner Lajos népbanki könyvelő, Papp György népbanki pénztáros.

Szegény ügyünk.

Városi szegényeinket eddig a városi szegény-alap kamalföldelméből, bírság pénzkeből és adományokból begyűlt összegkekből segítette a város és ezenkívül a város által kezelt ágágpolda alap kamalföldjéből fizette a kórházban elhelyezett elagott polgárok tartás díját. Az elhagyott gyermekeket pedig ugyancsak a fentjelzett jövedelmekből vett havi 5—6 korona díj mellett helyezték el itteni családoknál. A szegényedés azonban az utóbbi években rohamosan nőtt úgy, hogy például még 1890. évben 25—30 szegényt kellett segélyezni és 8—10 gyermeket kellett tartásra elhelyezni, addig 1906. évben a segélyezett száma meghaladta a százat és 70 elhagyott gyermek tartásdíját kellett fizetni (de volt jelentékező még egyszer ennyi) és ehhez járult még a drágaság folytán az, hogy az eddigi 2—6 korona havi segélyt 10—15 koronára kellett emelni és az elhagyott gyermekekről szóló törvény értelmében a gyermekeket állami menhelyekre kellett szállítani és ott a gyermekért 7 éves korától 15 éves koráig az eddig itt fizetett 5—6 korona helyett egyenkint 10 korona havi díjat kellett innu elküldeni az

üll az ablak mellé. Tördére könyökölve sirt s lehajtott fejének fekete fűrtjei szikrázva égtek a nap arany sugarában. Az öreg Maurus meghatva nézte és esőnd, bánat, keserűség gyűrűzte körül a királyi palota termét. Egy idő múlva Maurus így szólt:

— Mauna Loa, nagy királyné voltál, de ezt az emberek máris elfeledték. Csak azt nem fogják soha elfelejteni, hogy egyszer életedben gyöngye is voltál... Asszony...

A királyné fölvetette a szemét.

— Mégcsak harmincegy éves vagyok és a többi emberek sohasem vétkeznek?

— Minden ember vétkezik, de minden vétek között az a legnagyobb: mikor a bűnös a másik bűnös feletl itélkezik. Ehhez öppány, mint az ok-talan és nevelésésgőlőz, amíg az ember nem végzi el az életet, nincs joga; aztán pedig nincs rá szüksége.

A királyné letörülte könnyeit és figyelmesen nézett az öreg Maurusra.

— Igazad van! — sóhajtott elgondolkodva. Még valamivel tartozom az embereknek: bocsánattal.

És megráztta a fejét, kiegyenesedett s intett az öreg Maurusnak, hogy elmehet.

illő állami menhelyre. Így jött létre azután városunk szegény alapjánál a deficit.

Ezen deficitet megszüntető a városi tanács a polgármester javaslatára folyó évi júniusban kimondotta, hogy a segélyeket ezennel csakis a jövedelem erejéig engedélyezi és egyuttal felkérte a jótékony helybeli egyesületeket, hogy a hatóságilag érdemeseknek talál szegényeket akik részére a városi szegényalpokból már nem jut, a jótékony egyesületek kezébe, átirat továbbá a bányatársáda igazgatóságához is, hogy miután a segélyezőket legnagyobb része kir. bányamunkások családtagjai, ezek részére a bányatársáda is engedélyezzen segélyeket.

És itt most álljunk meg és gondolkozzunk egykissé.

Selmecsbányán igen sok a jótékonycélú egyesület és még több testi és szellemi szórakozás adó kulturát terjesztő tudományos egylet annyira, hogy itt minden számottevő ember annyira igénybe van véve a tagdíj fizetéssel, hogy azt alig győzi, a hivatalnok egyenesen áldozatot hoz ezen tagdíj-fizetésekkel a dekorum kedvéért. A kereskedők és iparosok is nehezen tudják ezt fizetni és így ezen egyesületek sem tudnak kellelő működni, mert aki csak szeret tenni — siet egyik-másik egyesületbe és egyesület központjába küldeni, mint például a Vöröskereszt, a Szanatorium, és a Gyermek Liga Egylet és így segélyezői képességük ismét csak csökken. Városunkba pedig idegen helyről így fillért sem küldenek segélyezése.

Erre vezethető vissza azon szomorú tény, hogy a hatóság által újabban ajánlt szegények legnagyobb része semmi segélyt sem kaphatott az illelő egyeletől, vagy nem olyat, a mi rajtuk tényleg segített volna; és hasonlóképpen a bányatársáda is elutasította a hatóság kérését azon érveléssel, hogy túl van terhelve.

Hiszen lehetne a bajon alaposan segíteni úgy, hogy a városi költségvetésbe beállítatnák egy olyan nagy összeg, a mennyi a szegények alapos segélyezésére szükséges, de ezen esetben a községi pótlékok kellene emelni és ezen esetben ismét csak a községi adózók lennének megterhelve, a nagy közönségnek azon nagyobb része pedig, a melyik községi adót fizetni nem köteles, ezen inkább társadalmi teher alól is felmentetnék, holott köztudomású, hogy a közönségnek éppen ezen része (állami és törvényhatósági hivatalnok stb.) jön leginkább számításba akkor, ha társadalmi uton gyűjtött segélyről van szó. Lehetne még ugys alaposan segíteni a bajon, ha városunkban ug, miként ez más szerencsésebb városokban történik, egyes vagyonos emberek nagyobb összegű alapítványokat tennének, vagy kiki erejéhez mérten tenne kisebb-nagyobb alapítványt ug, hogy a városi szegény-alap, vagy ágágpolda-alap, vagy az árva- és szerethetáz-alap vagyona annyira növekedhetnék, hogy annak kamalföldelmé bőven fedezhetné a szükséges segélyeket. Erre azonban nem igen van remény, mert közel három évtized óta — kivéve jóshelyi Wankovits Lajos alapítványát — alig 1—2000 koronás alapítvány tétetett és így ezen uton sem lehet szegényeink segélyét biztosítani.

Felmerül tehát a kérdés, hogy melyik volna a legjobb mód arra, hogy folyton szaporodó szegényeinket jól eláthassuk?

A mi véleményünk az, hogy a most szervezés alatt álló városi szegény- és menházba kellene elhelyezni egy a felöltött szegényeket, mint az elhagyott gyermekeket; ehhez azonban az alap tőkájének növelése szükséges és így fogjunk össze mindnyájan; adjon mindenki évente, a mennyit nélkülözhet és a vagyonosok tegyenek alapítványokat; ezenkívül rendezzünk évente egy-két mulatságot is a városi szegény- és menház javára, melyet népkönyvtárral kell kibővíteni ug, hogy azon szegények, a kik magában a menházban már el nem férnek, mint bejárók kapjanak élelmezést.

A ki jobb tervet tud, álljon elő vele; tárgyaljunk az ügyet szeretettel és valósítsuk azt meg mielőbb!

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Kinevezés.** A m. kir. igazságügyi miniszter Kadlecz Antalt a selmecsbányai kir. járásbíró-sághoz innokká nevezte.

— **A németi—selmeci vasut.** Mult szerdán délelőt igen nagy érdeklődés mellett folyt le az a gyűlés, amelyet Lits Gyula főispán hívott össze a **Németi—selmeci vasut** létesítése tárgyában. A városi ház közgyűlése terme ezuttal valóságos szűk volt s az érdeklődők az előszobát is megtöltötték. Selmecsbánya város képviselőitelen mintegy 60-an vettek részt a gyűlésen s Hontvármegyéből főny. Zsibritó, Berencsfalu, Királyfalva, Kormosó, Báld, Szintyalohota, Szabellő, Németi, Devicse, Dömeháza községek, itt volt ezenkívül **Halma** László a korponai járás főszolgabírója. Lits Gyula főispán üdvözlőlvén a nagy számban megjelenteket megnyitja az érdekléltségi gyűlést s hosszabb beszédben fejti ki a vasutak közgazdasági és kulturális jelentőségét s ezután a Németi—selmecsbányai vasuti vonal kiépítésének feltételeit szükségességét indokolja egyrészt a város másrészt a közeli és meg a távolabbi vidék szempontjából is. Beszédét sokszor szakította félbe a helyeslés s a végén egyhangu éjénzés bizonyította, hogy a nagyszámú megjelent érdekeltek egyetértéssel abban, hogy a vasut feltétlenül szükséges. **Horváth** Kálmán Selmecsbánya város polgármestere köszönetet mondott a főispánnak, hogy a városra nézve az oly fontos kérdés felkarolta s indítványozta, hogy az érdekléltség kérje föl és bizza meg Lits Gyula főispánt, hogy a tervezett vasut létesítésére az előmunkálati engedélyt saját nevére kérje meg, hogy így teljes hatáskörben vehesse az ügyet a megvalósításig. Ezután a vidéki kiútdötségek érdekében két nyelven magyarázta meg a mai üsszójavatelt célját. **Tóth** Imre dr. bányakerületi főorvos felszólalása után az érdekléltségi gyűlés egyhanguan elhatározta, hogy a Németi—selmecsbányai vasuti vonal kiépítését a városra és a vidékre nézve elsőrendű szükségnek tartja s megbizza Lits Gyula főispánt az előmunkálati engedély megkérésére és az egész ügynek lebonyolítására.

— **Jótékonycélú felolvasás.** A helybeli ág. hitv. ev. nőegylet a szegény gyermekek karácsonylája javára folyó évi december hó 7-én szombaton délután 5 órakor a főiskola X. számú termében felolvasást fog rendezni. **Suhajta** Lajos lic. tanár **Nápolyt és környékét** fogja ismertetni mintegy 70 vetített kép kíséretében, melyek közül 60 színes lesz. A jótékony cél érdekében már most hívjuk fel a közönség figyelmét a felolvasásra, mely érdekesnek ígérkezik.

— **Az Erzsébet ünnepélyre.** amely folyó hó 19-én lesz Pozsonyban a helybeli Sz. Erzsébet r. kath. nőegylet is kiküldött képviselőit; öv. **Vágnér** Józsefné elnök és **Horváth** Kálmánné alelnök; a központ már megküldötte a sortrendet és a jelvényeket.

— **Balekbal.** Ré nem láttam az öreg vigadó kopoll falai sikerülőbb mulatságot, mint mult szombaton este, amikor az ideai balekek mutatkozta be nyilvánosan is a város közönségének s különösen a leányoknak és mamáknak. A debut valóságos lényesen sikerült, a szereplők, a balekek teljesen meglehettek elégedve, mert a kritika ug szó, hogy réges-régen nem volt ilyen rendezés, kellemes, minden zavar nélkül lefolyt bál, mint az ideai balekbal. Megelégedettek, büszkéek lehetnek erre a kritikára a balekek, de büszkéek lehetnek arra is, hogy sikerült nekik olyan báányát kapniok, mint **Herrmann** Miksáné, aki tisztelt ritka kedvességével s szeretetremélőssággal töltötte be a bál kezdetétől végig, ami bizony csak másnap reggel volt amikor, ami szinte hihetetlen sokkal többen járták az utolsó négyest, mint az első. Aminek magyarázata az, hogy a táncolók jövedve lecsalagatták lassankint az emeleti közönséget, amely csak nézve akart mulatni. Hogy kik voltak jelen városunk szép asszonyai és leányai közül a bában, azt nem sikerült feljegyzni, mert sokan voltak nagyon, dacára azonban ennek, aki ott volt s aki táncolni akart, az táncolt is, mert a figyelmes rendezőség **Székely** Feri elnökkel az élen egy pillanatra sem engedett től senkit. A balekok ugyálszik ügyes fluk a mulatság rendezés terén, hisszük, hogy más térer is ki fognak válni.

— **Meghívó.** A József Kir. Herceg Szanatorium-Egyletet selmecsbányai bizottságának vá-

lasztmánya ma délután 3 órakor a városház tanácstermében választmányi ülést tart, melyre a lakokat az elnökség ez uton is meghívja. Tárty: 1. Jelentés a bizottság eddigi működéséről. 2. Tanácskozás a további teendőkről. 3. A helyégek részére érkezett gyűjtőhatások bemutatása.

— **A szegény tanuló ifjúság érdekében** megindított mozgalom halad előre, a polgármesternél már több család jelentette be, hogy hetenkint egy-két napon át ad ebédet egy-egy ifiúnak. A segélyzenék tizenheten vannak és így, ha egy-egy család csak egy-egy napon ad ebédet, akkor 119 család segélyére van szükség, ha pedig hetenkint két-két ebédet adnak, akkor 60 család részvétele szükséges. Hogy a segélyre szorultak mielőbb és végleg elhelyezhető legyenek az egyes családoknál, a már kiküldött ivenek feül ezen uton kéri fel a polgármester az egyeseket, hogy áldozatkészségüket sűrűsre jelentse be nála. Megjegyezzük, hogy felettes és illetékes hatóságuk által ajánlott segélyzenék közül tíz róm káth, öt protestáns és kettő izraelita vallású.

— **Diákongresszus** lesz e hó 27-étől 30-ig a fő- és székvárosban. A kongresszusra a bányászati és erdészeti főiskola részéről **Pető János** elnök és **Kálmán Béla** vesznek részt.

— **A vöröskút alsó tó** tisztítása egy-két nap alatt be lesz fejezve és ekkor gyűjteni kezdik a vizet, ha beáll az esős idő, rövid idő alatt megtelik a tó, mert a vízvezetékek is javítás alá kerülnek.

— **A Gyermekbarát Egylet** mai napon d. u. 4 órakor ülést tart a városház tanácstermében a midőn a szegény gyermekek karácsonyi felruházásának kérdését fogják tárgyalni.

— **A róm. kath. temetők** eddig meglehetősen el voltak hanyagolva; a városi tanács megette az előkészületeket, hogy ezen temetők a javasz beállítva alaposan rendezhessék és ez azután egy külön temető-felügyelő gondozására bízassanak; ezen állás tisztelbeli lesz és így díjazással nem fog járni.

— **Nagy vásár.** Zólyomban holnap kezdődik az őszi nagy vásár s két napig tart. Hétfőn a juh- és sertésvásár, kedden pedig a marha és kirakó vásár lesz. A vásár igen élénknek ígérkezik.

— **Jótekonyság.** **J. Wankóczi Lajos** a főiskolai «Otthon» javára száz koronát ajándékozott. A jótekonny adományért ez uton is köszönetet mond a főiskolai kör elnöksége.

— **Vöröshely.** A gyermekeknek ez a veszedelmes betegsége újból fellépett s eddig már négy megbetegedés van. Felhívjuk a szülők figyelmét, hogy ha gyermekeiken betegséget észlelnek azonnal forduljanak orvoshoz mert csak így az azonnali elküldöttséssel lehet gátolni a betegség tovább terjedését.

— **Trachoma vizsgálatokat** tart a rendőrkapitányi hivatal a város területén levő iskolákban. A vizsgálatok eredménye a belvárosban igen jó, mert egyetlen beteg sem találtak.

— **A kereskedő ifjak** ma este rendezik táncos egybeköltött estélyüket a városi vigadóban. Az estély iránt igen nagy érdeklődés s így több mint bizonyos, hogy igen jól fog sikerülni. A mulatságot a derék ifjak könnytárak javára fedezik s így felülízeseket köszönettel fogadnak.

— **Tüzifa.** A télire a városnál előjegyzett fát már szállítják Szent-Antalról az egyes felekhez; figyelműtetjük az érdekelteket, hogy az előjegyzett fát siessenek átvenni, mert nem jelentkezésük esetén a másnak lesz átadva.

— **Egy főnyeremény kifizetése.** Az osztályos-játék utolsó húzománál egy vidéki korszmaros $\frac{1}{6}$ sorsszám megnyerte a 400000 koronás főnyereményt és a kifizetés megelődött érdekes volt. Ket uton jött, akik elmondták neki, hogy $\frac{1}{6}$ sorsszámra 40000 koronát nyert. Amint az első országos izgalomból magához tért, a ezer koronás bankókat a két ur lovalvára átadta neki, de ő azt kerlezte hogy miféle papírok ezek, mert ő ilyen életemben nem látott. Az öreg józaimán volt és a fát bírójáért küldte, aki megvizsgálta igazolta, hogy a Török és Tsa, budapesti bankhoz kiküldöttjei valóságos pénz fizettek ki neki. Ekkor elküldte a földre felesegért, mivel egyéni elhatározást, hogy falubeleiknek ma egy jó napot szereznek és az ablakjaira kiírta, hogy ma a sör és bort ingyen mérli. E barátságos meghívót nem kellett neki kétszer mondania és az egész falu jól mulatott nála virradtig.

— **A magas hus- és zöldségárak** a takarókos gazdasszonyok nagy gondot okoznak, pedig teljesen s e mellett olcsón főzhetne, ha az egyikből is, a másikból is kevesebbet vásárolna és leveles, főzőleket, mártás ízének javítására a Maggi-féle ízesítő használna. Ezen ízesítőből csak ke anagot kell találnia a leveles, főzőlekre vagy mártásba adni, hogy erőteljes jóté kápon.

A közönség köréből.

Nyilatkozat.

A «Selmecbányai Híradó» november 10-iki számában egy közlemény jelent meg, mely szerint dacára a folytonos marha ár csökkenésének a mérsárosok a hús árából nem engedtek, emélfogva lépecék lettek téve, hogy hatóságí mérsárosok fölláittassék. Miután a Selmecbányán megjelenő lapokban nem az első közlemény jelent meg ilyen értelemben, szükségesnek tartjuk mi is, a közönség tájékoztatására a következőket kinyilatkoztatni.

Selmecbányán a marhahús rendszeres ára 120–128 fillér között változik, azokivül a silányabb minőségeket a húscsarnokban 80–104 fillérré; kapható birkahús 80 fillér, borjúhús 120–160 fillér, tekintve a magas marha árakat és a magas terheket, melyeket a mérsárosok fizetni kénytelenek ezen árak magasnak nem mondhatók, amit hatóságí mérsárosok nem képes elviselni, hanem próbavágatás által lehet meggyöztödni. A város által a mult heten eladott ökröket mindjárt e célra lehetett volna levágni.

Kitűnt volna, hogy 80 filléres élőmarha árból nem lehet 1 koronás húst venni, különben ha néhány silányabb marhának az ára lementével a jó marha ára még nem változott. Amely városban olcsóbb húst vágnak az mint nagyon silány oly városokban, hol jobb minőségű húst vágnak a hús ára a selmeceinél sokkal magasabb, minekután eddig minden város, mely hatóságí mérsároszékét fölláittotta nagy összegeket ráfizetett.

Erelyesen tiltakozunk az ellen, hogy a város a közönség pénzén hatóságí mérsároszékét állítson föl, mivel ezen terhek nagy részt mi fizetjük és éppen azon urak, kik emellett károsodnak egy fillérrrel sem járulnak a közterhekhez.

De ha ezen urak egy mérsároszék fölláittását szükségesnek találják, megtehetik a maguk szakállára.

A város, mely csupa nyereség vágóbul a farát áriási módon fölemelte, most hatóságí mérsároszékét fog fölláittani, pedig a mérsárosnak a marhája nem terem, megdrájtul a fuvaros, a munka, a városnak jóvedelmre van szüksége, hát ami munkásunk nem lett drága? ami adónk nem nagy? ami házbérünk nem magas? a lovaink nem esznek drága szénát? zabot? és ami gyermekeink kenyere olcsóbb a másénál?

Ha a város törvényhatóságí bizottsága a nép jólétét szíven hordozza, akkor tegyen fölíratot az összes törvényhatóságokhoz, hogy forduljanak a kormányhoz azon kérelemmel, hogy a mostani új adótörvényben a fogyasztási adókat, de első sorban a húsfogyasztási adókat engedjék el és egyáltalában a húspárlat a nagy terheket vegyék le. (egy mérsáros több adót fizet mint négy más mestermester) akkor lehet olcsóbb húsról beszélni, de míg egy kg. húson 20–24 fillér teher van addig ezt a fogyasztónak meg kell fizetni. Különben, ha a város előjárósága szükségesnek tartja rendezhet próbavágatást, meglája az eredményt, de hatóságí mérsároszék fölláittásába csak akkor megyünk bele, ha az anyagi kárért a felelőséget határozott személyek magukra vállalják.

Teljes tisztelettel a selmecebanjai mérsárosok:

Balázs János, Muzsik Gyula, Pántyik Pál,
Fábrý Mihály, Boga János, Mojska József,
Lestyánszky József, Thuránszky Béla,
Mojska Gyula, Gemeiner Ármán.

Nyilatkozat.

Mi alulírottak e hó 4-én déli 12 óra után a Gyurkovits-éle vendéglőben a József főherceg szanatórium javára a temetőben eszközölt gyűjtésről beszéltünk. Ezen tárgyalásunkat a szintén jelen volt Alman Imre gazd. tanácsos csöndesen hallgatta. Nem igaz tehát, hogy Altmán Imre a szanatóriumról vagy annak javára eszközölt gyűjtésről eltévedő nyilatkozott volna vagy hogy pláne azt mondta volna: «ostobaság».

Ezt azt az igazsághoz híven kötelességünk kijelenteni.

Selmecbánya, 1907. november 15.

Urban Antal, Richter Edé, Greguss Antal.

NYILT-TÉR.

E rovat alatt közlötökért nem felelős a szerk.

Foulard selyem 65 ktról 3 frt 70 krig méterenkint, bitára és ruhára. Frankó és már megvámolva hazhoz szállítva. — Gazdag mintaválaszték postafordulatra. **Henneberg selyemgyára** Zúrich.

KALOGÉN
BRÁZAY SÓBORSZESZ
FOGKRÉM A LEGJOBB ★★

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR
Egy eredeti doboz ára 2 K.
Videki gyógyszerárakban kérjük MOLL készítményeit.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ
Fajdalom csillapító, Bedorzóles, MOLL'S Füstborszesz és más szós.
Elsmet, régi jó hírnévű háziasszony szagragas és hűtelőtől származó mindenemű betegségek ellen.
Eredeti üveg ára K 1 90
Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.
Főszékiudési hely MOLL A. Gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító, Décs, L. Tuchlauben 9

Negyon alkalmas utazószóknál. — Nékülözhetetlen rövid használat után. Fertőtönítő hatóság által megvizsgálva.

Alttst Décs, 1887. július 3.

Kalodont
nékülözhetetlen fog-crème.
A fogak tisztán tartásához fogviz nem elegendő. — Eltávolítása a fogok körül akaratlanul képződő ártalmas anyag, csakis mechanikai tisztáltsal együttesít egy előzetes és antiseptikus hatással bíró fog-Crém-mel elérhető. A „KALODONT” használat a összes kulturálmokban a leghatásosabbnak bebizonyult.

SELMEC- ÉS BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS HIVATALOS KÖZLEMÉNYE.

6679. sz./1907.

Hivatalos árverési hirdemény,

a közadónáltraleknek fejében lefoglalt zálogtárgyaknak az 1883. évi XLIV. l.-c. 67., 68., 69., 70., 71., 72., 73 és 74. §-ai értelmében eszközöndő nyilvános elárvereléséről.

Selmecebanya belváros 1907. november 21., 22. és 23-án délelőli 10 órakor. Selmecebanya belváros 1907., december 2., 3. és 4-én délelőli 10 órakor.

A zálogolt tárgyak megnevezése, sommásan, nemenként. Lovak, mindenféle szobabutor, ágy-nemű, ruhák, órák.

Árverési feltételek:

1-ször. Az első árverésen mindazon egyes zálogtárgyak, a melyek értéke 100 koronát meg nem halad, becsláron alól is mindjárt föltétlenül el fognak adatni; 100 koronán felüli értékű egyes tárgyak pedig csak akkor, ha a becslárnak háromnegyed része igértetik.

2-szor. A második árverésen azonban minden zálogtárgyak különbség nélkül, a becslértek háromnegyedén alól is, — a legtöbbet igértőnek minden-estére átengedtetnek.

3-szor. A vételár készpénzben azonnal fizetendő.

Kelt Selmecebanya 1907. november 12-én.

Városi adóhivatal.

2775 sz. 1907. II.

Hirdemény.

a házberjvedelem bevallása és a házösszeírás tárgyában.

A házbrádó három évi tartamára vagyis az 1908., 1909. és 1910. évekre való érvényvel újból kivetendő lévén, az ezen kivétel alapján szolgáló

házhérjövdelem-vallomások benyújtására a m. kir. pénzügyminiszterium 1907. évi 97.463. szám alatt kiadott rendeletével az 1907. évi november hó 30-ig terjedő időt tűzte ki.

Felhivatnak ennél fogva a háztulajdonosok, hogy a házhérjövdelem-vallomási ívet pontosan és a valóságban megfelelő hűséggel töltsék ki, s azt a városi adóhivatalnál legkésőbb november hó 30-ig okvetlenül nyújtsák be.

A ház tulajdonos vagy a háznak állandó haszonélvezője, a házbér-vallomását meghatalmazott által is eszközölheti, házbér eltilkolás esetén azonban az adómegővridítés miatti felelősség, a háztulajdonost terheli. Ha több a tulajdonos, a vallomást valamennyinek, vagy az általuk e végre különösen felhatalmazottnak kell aláírni, és a vallomás helyességéért valamennyi felelős.

A házak nyers jövedelmét képezi együttvéve mindaz, a mit a tulajdonos a bérbe adott ház használatra fejében a bérlőtől huz.

A bérjövdelem alatt tehát nemcsak az e címen tényleg kikötött pénzbeli szolgáltatás, hanem mindaz értendő, mit a bérlő a bérlemény használatában fejében ellenértékéért fizet; ilyenek az állami és községi adók, tűzkárbiztosítási összeg, közmunka, katona elszállásolás és házjavítások, vagy állandó elszállásolás és házjavítások, vagy állandó átalakítások költsége, továbbá mind azon összegek, melyeket a bérlő a bérbeadónak visszveték, éjjel világítás, szemétkihordás és más ilyenm. költségek címén fizet, s végre minden egyéb természetbeni szolgáltatások. Ennél fogva a háztulajdonos vagy annak meghatalmazottja a lakbéréket minden épületnél lakosztálynál, vagy egyes lakrészeknél általában minden levonás nélkül ugy köteles bevallani, a mint azok szerződéssel megállapítatnak.

Butorzzalt együtt bérbe adott épületek vagy lakrészek házbéradó alapjául ugy vétettek fel, mintha butorzzat nélkül adattak volna ki, levonatván az összes bérből az a többlet, mely a butorzzatra esik. Ugyanaz áll akkor is, ha a ház kettél együtt van bérbeadva, mely esetben a kettre eső többlet vonatik le.

A házak nyers jövedelméhez csupán azok az összegek nem számítatnak, melyeket a bérlő némely községben ugynevezett házbérfililér elnevezése alatt fizet. Ezek az összegek a ház nyers jövedelmétől elkülönítve mutatandók ki, vagy a vallomásban megjegyzendő, hogy a bevallott nyers házbérjövdelemben ezek a házbérfililerek is bennfoglalattanak, mely utóbbi esetben az adókiivetést teljesítő közegek a házbérfililér címén szedett összeget a ház-nyers-jövedelméből mindenkéül, vagyis még az épületfenntartási költség és értéktörlesztés fejében leszámítandó törvényes százalék leütése előtt hivatalból fogják levonni.

Az ezen leütés után mutatkozó s teljes összegében bevallott nyers házbérjövdelem alapján a házbéradó tárgyat képező tisztia jövedelem szintén nem a beválló háztulajdonos, hanem a házbéradó követő közegek számítják ki a fennálló törvény értelmében.

Tényleges viszonyok és adatok iránt melyekből bárkinke házbérjövdeleme megítélhető, köteles mindenki tudomása szerint felhívást adni, ha erre őt a hatósági közegek felszólítják.

A lakbérilők magán s bérvallomási íven bizonyítják a vallomás helyességét, nevöknek a háztulajdonos köteleességéről felhívása folytán az illető rovatra bejegyzése által.

Az a házbirtokos, ki a bevallási ívet, annak kitöltése előtt, azaz mielőtt abba a bérösszeget bejegyezte volna, a lakbérilőkkel aláírta. annyiszor büntetettik 200 koronával, a hány bérlőnél követte el ezt a mulasztást.

A befizetett bírság egészen a feljelentőnek adatik (1873. VI. t.-c. 3 §.)

A házbérjövdelem eltilkollása és valótlan adatok bevallása jövedéki kihágás képez, mely az eltilkolt bérszeg után járó adó 1—8-szorosával büntetettik. (1883. XLIV. t.-c. 100 §.)

Ha a házbirtokos és lakbérilő közötti egyet-értésből szándékosan követeltet el az adó ki-fizetése s az által az államkincstár megkároztatása mindkét fél a megővridítésnek kitett összeg három-

szoros megfizetésével büntelendő (1888. évi XXII. t.-c. 22 §.); e büntetés alól azonban felmentetik a bérlő, ha a törvény megszegését 15 nap alatt ő maga jelenti fel a pénzügyigazgatóságnál. (1873: VI. t.-c. 3. §.)

Az a házbirtokos, házgodnok vagy házfelügyelő, aki házbérvallomást nem ad, vagy hiányos alakban beadott vallomás hivatalosan megjelölt hiányait a kivető közegek által kitűzött legalább nyolc napi záros határidő alatt nem pótolja, a hiányok pótlása végett elrendelt helyszíni szemle költségeit viselni tartozik és 2 koronától 100 koronáig terjedhető bírsággal büntelendő. (1883. XLIV. t.-c. 15. és 101. §§.)

Végül kijelentik, hogy ha a bevallási űrlapokon érdeket felek könnyedségre elrendelt kézbesítése bármely ok vagy akadály miatt elmaradna is, ez az illető háztulajdonost a bevallás benyújtásának kötelezettsége alól fel nem menti, ez esetben a szükséges űrlapok a városnál szerzendők be.

Kelt Ipolság, 1907. november hó 7-én.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

H I R D E T É S E K.

Készítik Maggi Gyula és Társa. Iroda: Wien, IV/l. Gyár: Bregenz.

1923. 1907. szám.

Árverési hirdetmény.

Kellő megbízásból közhírré teszem, hogy Szentantál mezőváros tulajdonát képező — vámfogadó — nevű kőresma épület, mely öt lakó-, két ivószoba és egy tágas tánteremből áll, tartozván hozzá két kert, kitűnő hideg és nagypince, telepalya és gazdasági épületek, — 1908. év január 1-től számított három évre, — Szentantalon a jegyző irodában a folyó év november 28-ának délelőtti 11 órakor nyilvános árverésen haszonbérbe fog adatik.

Kiküjtés: ár 900 korona.

Az árverési feltételek Szentantalon a jegyzői irodában tekinthetők meg.

Szentantalon, 1907. november 14.

Rengiovtis Gyula,

jegyző.

MAJERCSONK-

féle ház a Szelaknai-út mellett, mely áll 2 szoba, konyha és nagy gyümölcsös kertből, folyó hó 19-én délután 3 órakor a hegybányai jegyzőnél nyilvános árverésen eladatik.

Cziger Vilmos.

A Szentháromság-téren levő II. ker. 6. sz. Kachelmann-féle házban egy üzleti helyiség azonnal kiadó. Tudakozódni lehet a tulajdonosnál délutánonként 2—7-ig.

A leghasznosabb karácsonyi ajándék az ERDELT SINGER VARRÓGÉP, amelyel csomagszállítást (üzleti célra) SINGER C^o Selmecebánya, Kossuth Lajos-tér 4.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI SZÉNSAV-MŰVEK
ujjonnan berendezve kartenen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony SZÉNSAVAT a világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból szodavizgyártáshoz, vendégülköknek és egyéb iparcélokra !! Legkiadósabb természetes szénsav!!

A Budapest székesfővárosi vegyészeti s élelmiszer vizsgáló intézet 1907. évi 4615. sz. vegyelemzési bizonyítványának kivonata: Szaga és íze: rendes. SZÉNSAVTARTALMA: 99.57%
A vizsgált foly. szénsav ezek után a közegészségügyi követelményeknek teljesen megfelel és magas szénsavtartalma alapján Igen jónak minősíthető.

Felvilágosítással készségesen szolgál MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI SZÉNSAV-MŰEAK ÉS ÁSVÁNYVIZEK SZÉTKÜLDÉSI TELEPE BUZIÁSFÜRDŐN. Sürgőnycim: Muschong-Buziásfürdő. — Interurban telefon 18. sz.

Tüdöbetegségek, hurutok, számar-köhöges, skrofulozis, influenza ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Sirolin Minthogy értéketlen utánzókat is kínálunk, kérjen mindenkort „Roche” eredeti csomagolást.

„Roche” Képzhesd orvosai rendeltetie a gyógyszerárakban. — Am évenként 4.—korona.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Swiz)

Üzlet áthelyezés!

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására adni, hogy

öt év óta fennálló

borbély- és fodrász üzletemet

folyó hó 4-én Deák Ferenc-utca 8. számú házból az Akadémia-utca 8. sz. Mihálik-féle házában levő helyiségébe (a német templommal szemben) helyeztem át.

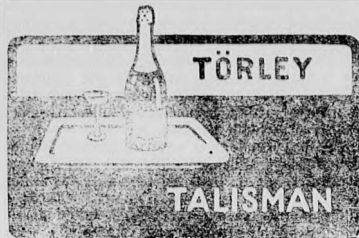
Kérem a n. é. közönséget továbbra is becses pártfogásába venni, maradtam

Kiváló tisztelettel
MAREK GYULA.

A Nádparipa-

Liliomtejszappan

Bergmann és társától Dreza és Tetschen a E. Marad a naponta beérkező elismerő nyilatkozatok szerint a leghathatósabb minden gyógyszerzappanok közt szereplők ellen is. Használatá az arcbort puha baromyossá teszi és rúzsasztint jódol elő.
Kapható 80 filleres darabokban minden gyógyszerüzletben, drogueria-, parfüm-, szappan- és fodrász-üzletben.

TÖRÖK szerencsésje ÖRÖK

Felülmulhatatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. Rövid idő alatt 32 millió koronánál több nyereményt fizettünk ki nagyra-becsült vevőinknek; ezek között a két legnagyobb nyereményt és pedig:

kétszer a **600.000** koronás főnyereménnyel, nagy jutalmat, a **40.000** koronás főnyereményt,

továbbá 6 a 100.000, 4 a 90.000, 3 a 80.000, 3 a 70.000, 5 a 60.000, több 50.000, 30.000, 25.000, 20.000, 15.000 és ezeken kívül számtalan 10.000, 5.000, 3.000, 2.000, 1.000, 500 koronás és egyéb nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legeslydusabb osztályorszájékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 21-ik új magyar osztályorszájékában rövid 5 hónap alatt összesen **16 millió 457.000** hatalmas összeget sorsolnak ki.

A hónap melyik napján született?

Rendeljen nálunk oly sorsjegyet, mely születésnapja, vagy azon nap melle van jegyezve, amely-n külön eseményeknek volt részese.

Nap	Sorsjegy száma	Nap	Sorsjegy száma	Nap	Sorsjegy száma	Nap	Sorsjegy száma	Nap	Sorsjegy száma
1	109831	7	105335	12	94166	17	109737	22	17385
2	101018	8	93420	13	74383	18	91395	23	109734
3	4047	9	101001	14	109650	19	101006	24	109730
4	91417	10	4010	15	96636	20	7976	25	90188
5	17333	11	109803	16	34490	21	105325	26	105301
6	109690							31	2728

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

$\frac{1}{8}$ eredeti sorsjegy 1 kor. 50 fill.; $\frac{1}{4}$ eredeti sorsjegy 3 kor. — fill.
 $\frac{1}{2}$ „ „ 6 „ — „ „ $\frac{1}{1}$ „ „ 12 „ — „

A sorsjegyeket utánvételt vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb **folyó évi november hó 21-ig**, hozzánk bizalommal beküldeni, miután szerencse-sorsjegyeink igen keresettek és gyorsan elfogynak és az első osztály **küzása** már folyó évi **november hó 21. és 23-án** lesz.

TÖRÖK A. és T. SA

Bankház R-T. BUDAPESTEN. Sürgönyeim: Törökék Budapest.

Hazánk legnagyobb osztályorszájék-üzlete.

Fürodánk osztályorszájék-üzletei: I. Központ: Szervita-tér 3.a. saját palotánkban. II. Bék: Váci-körút 4/a. III. Bék: Teréz-körút 46/a.

Globin

allegjobb és legfinomabb Czipolisztiloszer

PUHÁVÁ ÉS TARTÓSSÁ teszi a bort.

Fáradtság nélküli REMEK KOROMFEKETE FÉNYET állít elő.

Benkő sorsjegye Bankó!

AZ I. OSZT. SORSJEGYEK ÁRAI:

$\frac{1}{8}$ K1.50

$\frac{1}{4}$ K3

$\frac{1}{2}$ K6

$\frac{1}{1}$ K12.

BENKŐ BANK BUDAPEST, ANDRASSY-UT60.

Sorsjegyeink, reklámtábláink kifüggesztése által jelzett helybeli viszontelárusítónknál eredeti árban kaphatók.